

Nr 392.

Godkänd av första kammaren den 13 juni 1918.

Godkänd av andra kammaren den 14 juni 1918.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen arrendestegring m. m. dels ock i anledning av propositionen väckt motion.

(Sammansatta lag- och jordbruksutskottets utlåtande nr 3.)

Till Konungen.

Genom en den 14 maj 1918 dagtecknad proposition, nr 439, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag med vissa bestämmelser mot oskäligen arrendestegring, samt
- 2) lag innefattande tillägg till lagen om nyttjanderätt till fast egendom den 14 juni 1907.

I samband med denna proposition har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen i ämnet väckt motion.

Under åberopande av vad som anförts i riksdagens sammansatta lag- och jordbruksutskotts av riksdagen godkända utlåtande nr 3, varav ett tryckt exemplar härvid fogas, får riksdagen tillkännagiva, att riks-

Bihung till riksdagens protokoll 1918. 14 saml. 132 häft. (Nr 393).

dagen, som icke kunnat i oförändrat skick bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, i anledning av densamma ävensom den i ämnet väckta motionen dels för sin del antagit följande

Lag

med vissa bestämmelser mot oskäligen arrendestegring.

1 §.

Har i fall, då arrendator enligt avtal, slutet före den 1 oktober 1917, är pliktig att helt eller huvudsakligen utgöra arrende genom avlämnande av mjölk, smör, fisk eller annat naturalster, å dylikt vederlag efter nämnda dag inträtt sådan prisstegring, som vid avtalets ingående icke lät sig beräkna, och finnes den utfästa legan i följd härav uppenbart oskäligen; äge arrendatorn rätt att, såvitt angår vederlag, förfallet under tiden från och med den 1 oktober 1917 till den 1 juni 1919, påfordra, att skäligen andel i prisstegringen kommer honom till godo. Där ej annorlunda åsämjes, må denna andel ej överstiga hälften av prisstegringen.

2 §.

Kunna jordägaren och arrendatorn icke enas om storleken av den andel i prisstegringen, som, efter vad i 1 § säges, må tillkomma arrendatorn, eller om sättet för dess tillgodonjutande, skall saken avgöras av en nämnd, bestående av tre personer, av vilka parterna välja var sin och Konungens befallningshavande i det län, där fastigheten är belägen, utser den tredje, vilken tillika skall vara ordförande. Tredskas part att utse ledamot i nämnden, äge domaren eller utmätningsmannen i orten att förordna om valet. Beträffande jäv emot ledamot i sådan nämnd gälle vad lagen om skiljemän den 28 oktober 1887 stadgar angående jäv mot skiljemän.

3 §.

Nämnden sammanträder å tid och ort, som av ordföranden bestämmes. Ej må nämnden till avgörande företaga ärende, där ej parterna beretts tillfälle att yttra sig inför nämnden. Denna må ej fatta beslut med mindre den är fulltalig. Har var röstande sin mening, och kunna ej två meningar sammanjämkas, gäller ordförandens.

4 §.

Är jordägaren eller arrendatorn missnöjd med nämndens beslut, äge efter stämning klandra detsamma vid domstol; instämme dock sin talan inom trettio dagar från det beslutet i huvudskrift eller styrkt avskrift delgavs honom.

5 §.

Nämndens beslut gånge efter överexekutors förordnande i verket lika som domstols laga kraft ägande dom, där ej av domstol annorlunda förordnas.

6 §.

Ersättning till nämndens ordförande skall enligt av Konungen fastställda grunder utgivas av allmänna medel.

7 §.

De närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av denna lag, meddelas av Konungen.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling, och gäller till den 1 juni 1919; dock skall beträffande beslut, som av nämnd fattats före nämnda dag, vad i 4 och 5 §§ är stadgat fortfarande gälla.

dels ock antagit följande

L a g

innefattande tillägg till lagen om nyttjanderätt till fast egendom den 14 juni 1907.

Är arrendator enligt avtal, slutet före den 1 oktober 1917, pliktig att utgöra arrende genom avlämnande av smör, mjölk, fisk eller annat naturalster, och finnes uppenbart, att arrendatorn, utan eget förvållande,

på grund av rådande kristidsförhållanden är ur stånd att fullgöra avtalet, äge arrendatorn rätt att i stället för sådan i naturalster bestämd arrendeavgift, som förfaller före den dag, då denna lag upphör att gälla, utgiva skäligt arrende i penningar. Kunna arrendatorn och jordägaren ej enas om villkoren, skall vad i 2—6 §§ i lagen med vissa bestämmelser mot oskälig arrendestegring samt i övergångsbestämmelserna till samma lag för där avsett fall stadgas äga motsvarande tillämpning.

Vad i 2 kap. 36 § 1 i lagen om nyttjanderätt till fast egendom stadgas angående rätt för jordägare att uppsäga arrendeavtal skall vid dröjsmål med erläggande av sådant arrende, som utgår i naturalster, icke äga tillämpning i fall, som avses i denna lag.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling, och gäller till den 1 juni 1919.

Stockholm den 14 juni 1918.

Med undersätlig vörnad.